

EÖTVÖS LORÁND
TUDOMÁNYEGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR
Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Uszkiewicz Erik

Romák és rendőrök

-

egy neuralgikus
viszonyrendszer
Magyarországon

- téziszfüzet -

Témavezető: Dr. habil. Fleck Zoltán, Ph.D.,
tanszékvezető egyetemi tanár

DOI: 10.15476/ELTE.2022.015

Budapest, 2022

1. A dolgozat célkitűzése

A Magyarországon élő kisebbségek közül a romák csoportja a legnagyobb. Elvi és gyakorlati problémákkal is szembe kell nézniük a kutatóknak a romák pontos létszámának meghatározásával kapcsolatban, ám kétségkívül a legnagyobb lélekszámú kisebbségről van szó¹. A magyarországi romák marginalizált pozíciója,

---

¹ A 2011-es népszámlálás – önbevalláson alapuló adatai – 315.583 fős roma népességet közölt. Részletesen lásd a 2011. évi népszámlálás 9. Nemzetiségi adatok, Központi Statisztikai Hivatal, Budapest, 2014., 15., 58., 62. és 66. oldalak.

http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/nepsz2011/nepsz_09_2011.pdf

A legfrissebb rendelkezésünkre álló adatokat a Debreceni Egyetem munkatársai által irányított, részben külső szakértők bevonásával megvalósuló, az ország összes településére kiterjedő 2010 és 2013 között lezajlott adatgyűjtés eredményeként napvilágot látott kiadvány biztosítja. Lásd részletesen: Pénzes János - Tátrai Patrik - Pásztor István Zoltán: A roma népesség területi megoszlásának változása Magyarországon az elmúlt évtizedekben. Területi Statisztika, 58. évfolyam, 1. szám, 2018, 3-26. oldal. A kutatás keretein belül megpróbálták reális képet festeni a magyarországi roma lakosság nagyságáról és területi eloszlásáról. Eszerint 876.000 főre becsülhetjük a cigányság számát. Lásd: Pénzes János - Pásztor István Zoltán: Romák Magyarországon. A földgömb, 2014. novemberi szám, 17-18. oldal.

A magyarországi romák lélekszámával, térbeli elhelyezkedésével, valamint a frissebb adatok hiányával kapcsolatban az ENSZ CERD Bizottsága által megfogalmazott kritikával kapcsolatban lásd "A magyarországi romák társadalmi helyzete" című II. fejezetet.

kiszolgáltatott élethelyzete, a gazdasági-szociális-anyagi dimenziók mentén mérhető hátrányai, a munkaerőpiaci, oktatási, lakóhelyi, egészségügyi diszkriminációja, a generációkon átörökített és átöröklődő hátrányos társadalmi pozícióik már hosszabb ideje a különböző társadalomtudományi kutatások fókuszában állnak.² A közjavakhoz és a közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés mint a demokratikus jogállami működés alappillére ezen vizsgálatok részét képezi.³ Szintén számos kutatás született az elmúlt időszakban, amely a többségnek nevezett csoport előítéletes attitűdjeinek, véleményeinek feltérképezését szolgálta, a diszkriminatív magatartásra való hajlandóságot vizsgálta és azt, hogy a Magyarországon élő nem roma lakosság és a roma népesség esetenként neuralgikus viszonyát milyen

---

² Hivatkozhatunk - többek között - Balogh Lídia, Bernát Anikó, Dinók Henrietta, Ercse Krisztina, Kemény István, Kende Anna, Kende Ágnes, Kerezsi Klára, Kertesi Gábor, Kézdi Gábor, Krekó Péter, Ladányi János, Radó Péter, Szelényi Iván munkáira.

³ Lásd például a közelmúltból Csomor Gábor - Simonovits Bori - Németh Renáta: Hivatali diszkrimináció? Egy online terepkísérlet eredményei Szociológiai Szemle, 2021/1., 4-28. oldal vagy az Egyenlő Bánásmód Hatóság jogtudat vizsgálatait.

tényezők magyarázhatják.⁴ Számos írás született a társadalmi távolság, a társadalmi egyenlőtlenségek, az előítéletek háttérére, a társadalmi gyűlölet témájában.⁵ Ehhez képest talán meglepő, hogy a vizsgálódások kevésbé terjedtek ki a rendőrség és a romák kapcsolatára.⁶ Márpedig a rendőrség, mint a közrendvédelem, a közbiztonság és a bűnmegelőzés letéteményese a demokratikus jogállami működés intézményrendszerének egyik legfontosabb alkotó pillére, szerepe kiemelkedő. Mindennapi tapasztalataink és a tudományos kutatási eredmények is rendre igazolják, hogy a magyar

---

⁴ Az elmúlt időszakból lásd például: Gárdos Judit: Normativitás a szociológiában a magyarországi előítélet-kutatások példáján. Szociológiai Szemle 30(1): 63-80. oldal; (Political Capital): Romaellenesség és antiszemitizmus Magyarországon - Projektzáró tanulmány. Political Capital, ELTE-PPK, Social Development Institute, 2017.; Keresztes-Takács Orsolya - Lendvai Lilla - Kende Anna: Romaellenes előítéletek Magyarországon: politikai orientációtól, nemzeti identitástól és demográfiai változóktól független nyílt elutasítás, Magyar Pszichológiai Szemle, 2016, 71. 4/2. 609-627. oldal.

⁵ Hivatkozhatunk többek között Bárd Petra, Barna Ildikó, Hammer Ferenc, Kende Anna, Krémer Ferenc, Majtényi Balázs, Ungváry Krisztián munkáira.

⁶ Ebben a körben Christián László, Finszter Géza, Héra Gábor, Kádár András Kristóf, Kirs Eszter, Krémer Ferenc, M. Tóth Balázs, Pap András László, Simonovits Bori, Tauber István egyes munkái és publikációi említhetők.

társadalom sokrétűen, mélyen és differenciáltan előítéletes, ekként nehéz lenne azt feltételezni, hogy mindez érintetlenül hagyja az ország (egyik) legnagyobb szervezetét. Miközben néhány emblemikus eset jelentőségteljesége okán, a média felfokozott érdeklődésének eredményeképpen vagy botrányos volta miatt ráirányította a figyelmet a rendőrség romákkal kapcsolatos bánásmódjának elfogadhatatlanságára, a romákkal szembeni intézményes rasszizmusra, állandósult diszkriminatív megoldásokra, valójában a helyzetet szisztematikusan elemző, feltáró, értékelő és javaslatokat is megfogalmazó kutatás és tanulmány nem sok született az elmúlt időszakban.

A helyzettel kapcsolatos tisztánlátás a téma iránt elkötelezettek tudományos érdeklődésén és a jogvédő munka megkönnyítésén túl a rendőrség érdekeit is szolgálná: ha ugyanis nincsenek a romákkal szemben intézményesített diszkriminatív gyakorlatok (mint például az etnikai profilalkotás, vagy a hátrányos megkülönböztetést megvalósító szabálysértési gyakorlat), akkor nincs mitől tartaniuk. Ha azonban - mint ahogy a

dolgozat bizonyítani igyekszik - ezek a káros és nemkívánatos magatartások a mindennapos működés immanens részét képezik, akkor indokolt annak mielőbbi megismerése, a mögöttes okok feltárása, az azt konzerváló tényezők detektálása és a helyzet mielőbbi megnyugtató rendezése érdekében megteendő lépések meghatározása. Ezt kívánják a romák, a rendőrök és tágabb értelemben a teljes demokratikus közösség érdekei.

2. Kutatási kérdések, kutatásmódszertani nehézségek

Az elmúlt néhány évben, ha a fenti célkitűzéseknek maradéktalanul megfelelő, a fennálló helyzetet szisztematikusan és átfogóan elemző munka nem is szület(het)ett, a jelenlegi állapotok egyes elemeit leíró, azokat elemző munkákról tudomásunk van. Különösen számosak azok a beszámolók, amelyek egy-egy konkrét jogsértéshez, jogesethez kapcsolódóan igyekeznek a rendőröknek a romákkal szembeni előítéletes meggyőződéseit, intézményesített diszkriminatív magatartásainak milyenségét leírni. A tudományos kutatással, a civil jogvédelemmel, a rendőrség működésével és ezen belül a roma állampolgárokkal kapcsolatos bánásmóddal foglalkozók elsősorban ezen egyedi eseteken keresztül igyekeztek általános érvényű megállapításokra jutni.

Mielőtt azonban - akár az egyes esetekhez kapcsolódóan - megpróbálnánk ezeket az általánosnak mondott mintázatokat megvizsgálni, szükséges, hogy szervezetszociológiai megfigyelés tárgyává tegyük a

rendőrség szervezetét és működését, annak érdekében hogy megismerjük, melyek azok a szervezeti sajátosságok, hibás intézményesített megoldások, a szervezeti kultúra részét képező jellemzők, amelyek önmagukban és együtt hatásukban előidéz(het)ik azt a helyzetet, hogy a romák és rendőrök neuralgikus viszonyáról beszéljünk. Ehhez elengedhetetlen a magyar rendőrség jelenlegi működésének minél teljesebb és alaposabb megismerése, hiszen okunk van azt feltételezni, hogy ennek a terhelt viszonyrendszernek az eredőit a szervezet és működés mikéntje hordozza magában.

Épp ezért szükséges, hogy a dolgozat a szociológia, a szélesebb értelemben vett társadalomtudományi és mindenekelőtt jogi kutatások mellett, a rendészettudomány ismereteit is felhasználva a viszonyrendszer mélyebb értelmezését adja. A rendészettudomány eredményeit is felhasználva lehetőségünk nyílik ugyanis arra, hogy egy tágabb elméleti keretben vizsgáljuk meg a jelenlegi helyzetet és közelítsünk a problémákhoz. Módszertani szempontból ez azt jelenti, hogy a társadalomtudomány különböző

területei, mindenekelőtt a jog, a szociológia és a rendészetszociológia irányából közelítünk, és ahol szükségesnek mutatkozik az alaposabb megértés érdekében, rendészettudományi fejtegetések is helyet kaptak az írás keretében.

A romák társadalmi helyzetének és marginalizált pozíciójának hasonlóan alapos és a kemény szociodemográfiai adatokat sem nélkülöző bemutatása azt a kutatási kérdést feszegeti, hogy *a magyarországi romák társadalmi-gazdasági-szociális helyzete és az ezen dimenziók mentén mérhető hátrányai mennyiben okai vagy következményei ennek a feszültségektől sem mentes kapcsolatnak a két érintett csoport vonatkozásában.*

Tekintettel arra, hogy a romák és rendőrök egymáshoz való kapcsolatának megértéséhez elsősorban emblematikusan eseteken keresztül kerülhetünk közelebb, ez a dolgozat igyekszik olyan tudományos és jogvédő munkáknak az eredményét is teljeskörűen bemutatni, amelyek ezen eseteket mélyrehatóan elemezték. Ezeken keresztül a szerző számára két kutatási kérdés is

megfogalmazódott. Elsőként, hogy *ezen emblemikus esetek megismerésén keresztül eljuthatunk-e általános érvényű megállapításokhoz*, amelyek általában véve igazak a romák és rendőrök közötti feszültségpontok okaival és következményeivel kapcsolatban, másrészt, hogy *ezek a napvilágot látott egyes esetek a rendőrség általános működés módjával kapcsolatban miről árulkodnak és a szervezet jellemzői közül melyekkel állhatnak kapcsolatban*, ha ilyen detektálható. Ezt az egyes eseteken keresztül történő vizsgálódást, valamint az egyes szervezeti jellemzőkkel történő összekapcsolás útján megvalósuló generálisabb érvényű megállapítások tételét szükségessé tévő módszert több tényező tette megkerülhetetlenné. Részben korlátozott számban állnak rendelkezésünkre kifejezetten a szolgálatot teljesítő rendőrök előítéletes attitűdjeit és diszkriminatív magatartásra való hajlandóságukat, esetleg intézményesített és állandósult gyakorlatokat bemutatni igyekvő kutatási adatok, részben a szerző kutatási feltételezése szerint - amelyet igazolni kíván jelen írás - *a rendőrség általánosan érvényes jellemzői között, intézményes és nem egyéni szinten kell keresnünk a romák*

és rendőrök negatív kapcsolatának eredőit, ebből következően nem az egyes ügyekben eljáró járőr, hanem a közhatalom alkalmazásával felruházott szervezet szintjén kell megtalálnunk azokat.

A dolgozat megírásának természetesen célja volt, hogy a lehető legteljesebb és legalaposabb mértékben feltárja és bemutassa a hazai romák és rendőrök helyzetét, a két csoport egymással kapcsolatos viszonyát, a problematikus helyzetek sokaságát, annak eredőit és következményeit és ahol csak erre mód van, javaslatokat is megfogalmazzon a jövő számára, ám ez esetileg - mindenekelőtt a rendelkezésre álló és felhasználható naprakész információk és adatok korlátozott elérése miatt - csak hézagosan valósulhatott meg. Ezzel együtt a szerző nem titkolt szándéka, hogy a magyarországi romák és rendőrök viszonyának perspektivikusan is megnyugtató rendezéséhez e módon járuljon hozzá és *felhívja a figyelmet a friss kutatási adatok nélkülözhetetlen szükségességére, amely katalizátorként hathatna a jövőbeni tudományos munkákra is.* Ennek megfelelően a dolgozat egyes fejezetei - a terjedelmi, módszertani és

bizonyos területek vonatkozásában a rendelkezésre álló információk hiányosságai mellett - igyekeznek feltárni valamennyi releváns aspektust.

A szerző motivációi között szerepelt azontúl, hogy a rendelkezésre álló releváns nemzetközi, de leginkább magyar szakirodalom, akadémiai és civil kutatások, hatósági és bírósági döntések, jogvédő szervezetek tapasztalatait átfogóan mutassa be, az is, hogy megismertessen a rendőrség általános működésével, személyi állományával, kultúrájával, intézményesített megoldásaival. Kutatási kérdésként fogalmazódott meg, *hogy vajon ezek a sajátosságok magukban hordozzák-e a közbiztonság, a közrend és a közrendvédelem területén a kisebbségekkel szembeni megalázó, zaklató, megfélemlítő, megszégyenítő, diszkriminatív rendőri bánásmód lehetőségét.* Miután a szerző *hipotézise* szerint ilyen korreláció mutatható ki, e kapcsolatoknak aztán nemcsak az okait, hanem a terepeit is igyekszik feltárni. Tekintettel a konkrét téma vonatkozásában rendelkezésre álló és felhasználható közvetlen források korlátozottságára mint objektív kutatásmódszertani korlátra, egyrészt a rendőrség

szervezetét és működését vizsgáló általános(abb) kutatási adatok felhasználása fontos segítségül szolgált, hogy akár ilyen közvetett módon szerezzünk ismereteket a romák és rendőrök kapcsolatáról, ekként remélve a helyzet minél alaposabb megértését.

Szintén megoldásra váró probléma és megválaszolásra váró kérdés, hogy *ha és amennyiben a kisebbségekkel szembeni érzéketlenség, a brutalitás és a szélsőségesen következtelen rendőri gyakorlat virulens* - ha ennek felismerése egyes esetekben nem is tekinthető evidenciának, bizonyítása pedig számos objektív és szubjektív akadályba ütközik -, *akkor mindez milyen hatással van e két csoport viszonyára, tágabb értelemben a demokratikus intézményrendszerre és az ezek működése iránt tanúsított bizalom szintjére.* Magától értetődően tisztázásra váró kérdés volt *ezeknek az objektív és szubjektív akadályoknak a bemutatása,* melyekhez leginkább a gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos jogalkalmazási anomáliákon keresztül juthatunk el.

Mindezeket követően tisztázásra váró kérdésként adódott a szerző számára az is, hogy *miként valósítható meg egy olyan probléma-orientált rendészeti stratégia*, amely a helyi közösséggel fenntartott új típusú és minőségi kapcsolatokon, szervezeti és kulturális reformokon, a statisztikai szemlélet mindenhatóságába vetett hit feladásán és ezek együttes, egyidejű és egymással kölcsönhatásban álló végrehajtásán alapulnak. A jelen helyzet leíró jellegű és kritikai szemléletű bemutatása, megértése alapvető fontosságú annak érdekében, hogy meg tudjuk válaszolni, bármilyen esély kínálkozik-e egy, nem az erőforrások további fokozását, hanem azok új típusú, új szemléletű és megközelítésű, célzott és a helyi erőfeszítéseket és körülményeket figyelembe vevő felhasználását középpontba állító rendészeti stratégia megvalósítására. Mindez a dolgozat témáját adó két csoport vonatkozásában új minőségű kapcsolatok kialakítását és tartós fenntartását teszi, tenné lehetővé. A szerző igyekszik e teljeskörű kulturális reform megvalósítása ellen és mellett feltérkepezhető valamennyi körülményt bemutatni, megválaszolva azt a kérdést is, hogy *miközben a rendőrség és kisebbségek*

feszültségmentes kapcsolatának fenntartása az egész társadalom immanens (még, ha egyesek számára nem is evidens) érdeke, vajon mi a közösségi rendészet filozófiájának megfelelő rendőri szervezet és működésmód kialakításának realitása.

Ezenkívül - miközben úgy tűnhet, hogy - a rendőrség és romák kapcsolata helyrehozhatatlanul és végérvényesen elromlott és számos szerző fest ezzel kapcsolatban borúlátó képet miszerint már remény sincs e két csoport viszonyának rendezésére, a *mindenkinek egyformán, mindenfajta különbségtétel nélkül járó közszolgáltatás lehetőségének kialakítására és az előítélet- és diszkriminációmentes rendőri munka folytatására*, kutatási kérdésként adódott a szerző számára az is, hogy *mindezt valóban tényként kell-e kezelniünk és elfogadnunk.*

Ezen kutatási kérdések minél teljesebbkörű megválaszolására törekszik a dolgozat, és ennek megfelelően épülnek fel egyes fejezetei és teljes szerkezete.

3. A dolgozat tézisei

1. A magyar rendőrség és romák kapcsolatát hosszú évtizedek óta neuralgikus viszony jellemzi. A számszerűleg legnagyobb magyarországi kisebbségi csoport generációs tapasztalata, hogy nem jut hozzá a mindenkinek egyformán járó közszolgáltatások megfelelő színvonalához, nem részesül egyenlő bánásmódban az élet számos terepe mellett a rendészeti munka során sem. Noha számos jogszabály, kötelező erővel bíró egyéb norma és maga az alkotmány is rögzíti a közbiztonság, közrend, közrendvédelem területén is az állampolgárok egyenlőségét, az annak megfelelő eljárásrendeket és bánásmódot, számos roma állampolgár kénytelen elszenvedni a megalázó, zaklató, megfélemlítő, megszegyenítő, diszkriminatív rendőri bánásmódot. Ennek egyik oka, hogy a sokrétűen, számos dimenzió mentén előítéletes magyar társadalom előítélet köreibbe a rendőrség egyes tagjai is involválódnak, noha példaadó magatartásuk orientáló pontként kellene hogy szolgáljon a társadalom tágabb köreinek.

2. A rendőrök saját részükről a szervezetük, működésük és tevékenységük iránti meg nem értettséggel, a helyzetük reális értékelésének hiányával, tiszteletlen és megalázó bánásmóddal, a szervezeti, társadalmi, egzisztenciális megbecsültség hiányával, az interetnikus kapcsolatok korlátozottságával, egyes esetekben szakmai felkészületlenséggel, szereptévesztéssel magyarázzák ennek a neuralgikus viszonynak az okait.

3. Ennek a viszonynak azonban társadalmi szinten mérhető romboló hatása van. Ha valaki ugyanis nem tapasztalja meg a mindenkinek egyformán járó ugyanazon közszolgáltatás érzését, hanem a hatóságok nem megfelelő eljárását, még rosszabb esetben diszkriminációt kénytelen elszenvedni, akkor tovább erősödnek az elidegenítő mechanizmusok, nőnek a járőrök és a járókelők közötti távolságok, csökken a rendőrség hatékonysága, a bizalom a nem elégséges és elfogadható szint alá csökken. A közvélekedést javíthatja, ha a rendőr mint a rend és a biztonság

garanciája, a veszélyhelyzetbe kerültek oltalmazója jelenik meg a mindennapokban, semmint a hatalom birtokosa, szélsőséges esetben az önkény ura. A szervezet megítélését, presztízsét és a szakmai professzionalizmusba vetett hitet ássa alá a kisebbségekkel szembeni érzéketlenség, a brutalitás és a szélsőségesen következtelen rendőri gyakorlat, még akkor is, ha ennek felismerése egyes esetekben nem tekinthető evidenciának az állampolgárok széles körének részéről. Tágabb értelemben mindemellett az ilyen irányú gyakorlat alkalmas a közbizalom, a teljes demokratikus intézményrendszerbe vetett hit aláadásására.

4. Az adott esetben előítéletes személyiségszerkezet mellett, szintén jelentékeny probléma, hogy a magyar rendőrség erősen centralizált, militáris, parancsuralmi erőszakos szervezet, amit alapvetően maszkulin kultúra jellemez. Militáris jellegéből következik, hogy alapvetően zárt és merev, ennek eredményeképpen nem képes az új típusú jelenségeket és problémákat kezelni. A rendőrség szervezete, működése és annak

kultúrája már évtizedekkel korábban meghaladott paradigmára épül, amelynek értelmében a rendőrség feladata a bűnözés elleni háború. Ennek a paradigmának sajnálatos és szükségszerű velejárója az állampolgároktól való elidegenülés, a kisebbségi állampolgárokkal szembeni előítéletes attitűd és diszkriminatív viselkedés, a bizalomhiány vagy annak alacsony szintje és emiatt, valamint a reaktív működésmód miatt a hatékonyság hiánya, antidemokratikus és antihumánus eljárások.

5. Új közösségi rendőrségi modell kidolgozására és megvalósítására van szükség a jelenlegi problémák meghaladása érdekében. Probléma-orientált rendészeti stratégia, a helyi közösséggel fenntartott új típusú és minőségi kapcsolatok, szervezeti és kulturális reformok, a statisztikai szemlélet mindenhatóságába vetett hit feladása; ezek együttes, egyidejű és egymással kölcsönhatásban álló végrehajtása szükségesek egy új modell sikeres megvalósításához. Ebben a szervezeti modellben nem az erőforrások további fokozására, hanem azok új típusú, új

szemléletű és megközelítésű, célzott és a helyi erőfeszítéseket és körülményeket figyelembe vevő felhasználására van szükség. Az intézmény- és szakmaközi partnerségi megállapodások és együttműködések, az intenzíven fenntartott bizalmon alapuló kapcsolatok, az érintettek bevonása szintén nélkülözhetetlen velejárói a közösségi rendszet filozófiájának.

6. Egyetlen rendészeti modell sem lehet sikeres a rendőrség és az állampolgárok messzemenőig kielégítő, kölcsönös bizalomra építő partnerségi kapcsolata nélkül. A járőr és a járókelő bizalmon alapuló együttműködése, szoros és közvetlen kapcsolata, egymás iránti tisztelete és a másik helyzetének megértése alapvető fontosságú annak érdekében, hogy a rendőrség sikeresen, eredményesen és hatékonyan tudja elvégezni feladatait. Evidens és nyilvánvaló, hogy az egész társadalom immanens érdeke ennek megfelelően a rendőrség és kisebbségek, köztük a romák kielégítő, ha nem megfelelő kapcsolata.

7. Kutatások, stratégiai perek, magyar és nemzetközi hatósági és bírósági eljárások, civil szervezeti és érintetti beszámolók, nemzetközi szervezetek jelzései igazolják, hogy a romákkal szembeni nem megfelelő bánásmód virulensen jelen van a magyar rendőrség gyakorlatában. Ennek a megnyilvánulási formái lehetnek etnikai profilalkotás, diszkriminatív szabálysértési gyakorlat megvalósítása, rendőri túlkapás, rendőri erőszak, az adott helyzetben szükséges és elvárható rendőri szolgáltatás nem, vagy nem megfelelő színvonalon történő biztosítása, intézményesített jogalkalmazási anomáliák, amelyek nap-nap után mérgezik ezt a kapcsolatrendszert.

8. Ugyan úgy tűnhet, hogy a magyarországi romák és rendőrök közötti kapcsolat helyrehozhatatlanul és végérvényesen elromlott, nem elfogadható mindezt tényként kezelnünk! A dolgozatban írtak ugyan adott esetben azt a borúlátó képet festhetik elénk, hogy már remény sincs e két csoport viszonyának rendezésére, a mindenkinek egyformán, mindenfajta különbségtétel

nélkül járó közszolgáltatás lehetőségének kialakítására és az előítélet és diszkriminációmentes rendőri munka folytatására, ez nincs így. Elengedhetetlen azonban a jelenlegi helyzet feltárása, megértése, az okok és következmények detektálása, az érintett felek minél szélesebb körének meghallgatása. Ezen az alapon kiindulva képzelhető csak el kulturális reform, egy új rendészeti modell meghonosítása a maga komplex demokratikus és humanista filozófiai megközelítésével és az ennek megfelelő döntéshozatali mechanizmusok és humán erőforrás menedzsment kialakítása. A dolgozat által feltérképezni és bemutatni kívánt valóság minél teljesebb körű megismertetése ehhez a munkához kívánt, a maga eszközeivel hozzájárulni.

4. A szerzőnek az értekezés tárgyában megjelent publikációi

1. Anomalies in the application of law related to hate crimes.
Hungarian Journal of Legal Studies, Volume 61, Issue 3, 2020, 325–341. oldal.
2. Bárd Petra - Uszkiewicz Erik: Hate crimes in Hungary during the coronavirus outbreak.
Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézet, *jtiblog - a Jogtudományi Intézet blogoldala*, 2020. június 4. Elérhető:
<https://jog.tk.hu/en/blog/2020/06/hate-crimes-in-hungary-during-the-coronavirus-outbreak>
3. Romák a járvány idején.
MTA-ELTE Lendület SPECTRA Kutatócsoport honlapja, 2020. Elérhető:
https://spectra.elte.hu/media/4a/8d/36fb6c89842602ac057e1f0b482901e5e5111ba24aea15abc570edf4e64d/Uszkiewicz%20Erik_Rom%C3%A1k%20a%20j%C3%A1rv%C3%A1ny%20idej%C3%A9n.pdf
4. Bárd Petra - Uszkiewicz Erik: A koronavírus kihívásai és a jogtudomány: gyűlölet-bűncselekmények a járvány idején.

Társadalomtudományi Kutatóközpont
Jogtudományi Intézet, *jtiblog - a Jogtudományi
Intézet blogoldala*, 2020. április 10. Elérhető:
[https://jog.tk.hu/blog/2020/04/gyulolet-
buncselekmenyek-a-jarvany-idejen](https://jog.tk.hu/blog/2020/04/gyulolet-buncselekmenyek-a-jarvany-idejen)

5. Bayer Judit és mások: *Önkény és remény: A Magyarországi Európa Társaság elemzése a V21 Csoport felkérésére.* Magyarországi Európa Társaság, Budapest, 2019. Elérhető:
<https://europatarsasag.hu/sites/default/files/open-space/documents/magyarorszagi-onkenyesremeny.pdf>
6. The Hungarian Police System and its Oversight. In: Catharina Decker - Joachim Kersten (szerk.): *Strengthening Democratic Processes: Police Oversight through Restorative Justice with a Special Focus on Austria, Hungary and Germany.* Verlag für Polizeiwissenschaft, Frankfurt, 2016., 51-63. oldal.
7. Hegedűs István és mások: *The Response of the Visegrad Countries to the Refugee Crisis.* Magyarországi Európa Társaság, Budapest, 2016. Elérhető:
<https://europatarsasag.hu/sites/default/files/open-space/documents/magyarorszagi-europa-tarsasag->

therefugeecrisisandthereactionsofthevisegradcountriesfinalversiongemma_0.pdf

8. Relationship between police and Roma in Hungary.
In: Kozáry Andrea (szerk.) *Police - Minority Relations: Policing - Ethnic Minorities: Restorative Justice in Police Practice*. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2014., 101-112. oldal.
9. A jogalkalmazás néhány szociológiai aspektusa.
In: Fleck Zoltán (szerk.): *Jogszociológiai előadások*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2014., 153-169. oldal.
10. Rendőri segítséggel? Hatással van-e a gyűlöletbűncselekményekkel kapcsolatos nyomozati munkára a rendőrségi diszkrimináció?
Fundamentum, 2013/3. szám, 38-46. oldal.
11. Mit (nem) mutatnak a számok?
Belügyi Szemle, 2013/12., 84-91. oldal.
12. A rendőri diszkrimináció társadalmi következményei.
In: Fazekas Marianna (szerk.): *Jogi Tanulmányok*. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2012., 377-387. oldal.

13. Tanuljunk toleranciát! Az antidiszkriminációs oktatás szerepe és jelentősége a magyar jogi felsőoktatásban. In: Fleck Zoltán - Krémer Ferenc - Navratil Szonja - Uszkiewicz, Erik: *Technika vagy érték a jogállam? A jogállami értékek átadása és az előítéletek csökkentése a jogászok és rendőrtisztek képzésében*. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2012., 124-137. oldal.